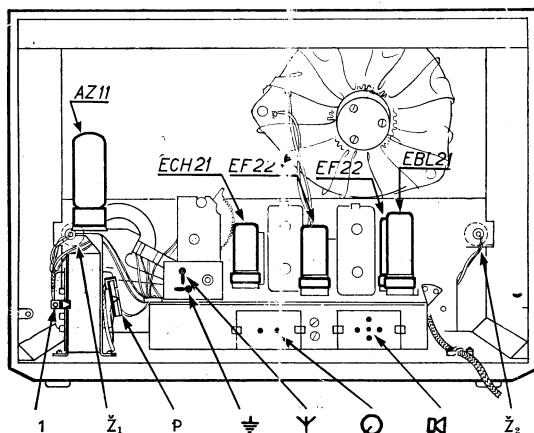

NÁVOD NA OBSLUHU PŘIJIMAČE TESLA „HARMONIE II“

Přijímač HARMONIE po odejmutí zadní stěny.

1 zástrčka pro přepínání napětí — Ž₁, Ž₂ osvětlovací žárovky 6,3 V 0,3 A. — P tepelná pojistka — \perp uzemnění — Y antena — Y připojka gramofonové přenosky — M připojka dalšího reproduktoru.

JAK UVÉST PŘIJÍMAČ DO CHODU

Po vybalení přijímače vyšroubujte šroubky, kterými je přichycena zadní stěna.

Při odejmuté zadní stěně nepřipojujte z bezpečnostních důvodů nikdy přijímač na síť.

• ELEKTRONKY

Přesvědčte se podle obrázku, zda jsou elektronky na svých místech. Normálně jsou elektronky zasazeny do objímek již v továrně. Kdyby však byla některá ze své objímky vysunuta, zasuňte její vodící kolíček do otvoru ve středu objímky a natočte elektronku tak, aby zapadla a potom ji zatlačte do objímky. Elektronku lze vyjmout pouhým vytažením. Páčením a natáčením při vyjímání se elektronka snadno poškodí.

• ŽÁROVKY

Při výměně některé osvětlovací žárovky (6,3 V 0,3 A) stáhněte její pérový držák s nosníku, na jehož okraji je zaklesnut. Žárovku pak snadno vyšroubujete.

• PŘIPOJENÍ NA SÍŤ

Přijímač lze napájet ze střídavé sítě o 50 c/s a o napětí 110, 125, 150, 220 a 240 V. Než zastrčíte vidlici přívodní šňůry do zásuvky, přesvědčte se, je-li přijímač přepnut na její napětí. Jednopolová zástrčka „1“ (viz obrázek), označená bílým trojúhelníčkem, musí být zasunuta do kontaktu síťového transformátoru se stej-

ným označením napětí. Přepojení na žádané napětí se provádí vysunutím zástrčky a zasunutím do příslušného kontaktu.

• POJISTKA

Přijímač je před vážnějším poškozením elektrickým proudem chráněn tepelnou pojistkou. Nesvítí-li stupnice, je patrně pojistka přerušena, což zpravidla svědčí o vadě v přístroji. Nová pojistka má být nahrazena teprve po odstranění závady.

• PŘIPOJOVACÍ ZDÍRKY

Antenní přívod zasuňte do zdířky označené Υ , přívod od uzemnění do zdířky označené \ominus . Na zdířky označené \boxplus můžete připojit další nízkohomový reproduktor (impedance asi 5Ω), tedy elektrodynamický reproduktor bez výstupního transformátoru.

Přívod od gramofonové přenosky připojte na zdířky označené \odot . Při reprodukci gramofonových desek přepněte vlnový přepínač do jeho pravé krajní polohy. Hlasitost a zabarvení reprodukce se řídí stejnými knoflíky jako rozhlas.

OBSLUHA PŘIJIMAČE

• SÍŤOVÝ VYPINAČ A REGULÁTOR HLASITOSTI (levý knoflík).

Je-li přijímač připraven k provozu, zapněte jej vysunutím tohoto knoflíku, až uslyšíte klapnutí.

Otáčením knoflíku ve směru pohybu hodinových ručiček se reprodukce zesiluje, v opačném směru zeslabuje.

• VLNOVÝ PŘEPÍNAČ (pravý knoflík se značkou).

Knoflíkem vlnového přepínače zapnete žádaný vlnový rozsah. Polohu knoflíku volte podle bílé značky tak, aby odpovídala kresbám na stupnici u jednotlivých vlnových rozsahů.

Pro příjem krátkých vln (16,5 — 51,5 m) je značka na knoflíku v levé krajní poloze;
pro střední vlny (187 — 587 m) je značka v nejvyšším bodě;
pro dlouhé vlny (720 — 1950 m) je značka v pravé poloze.

Při reprodukci gramofonových desek nutno knoflík přepnout do pravé krajní polohy.

• LADICÍ KNOFLÍK (pravý knoflík většího průměru).

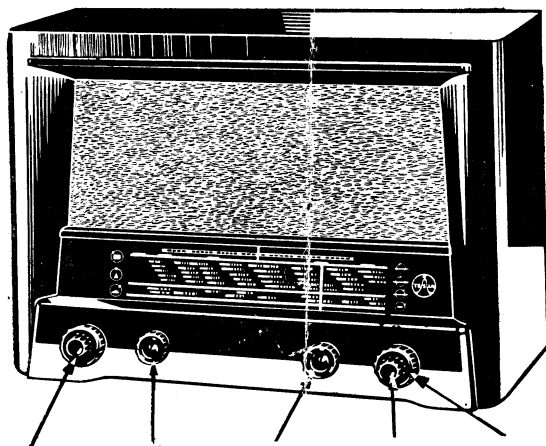
Jsou-li elektronky zahřáty (asi 15 vteř. po zapnutí přijímače), naladíte žádaný vysílač **na středních neb dlouhých vlnách** otáčením ladicího knoflíku tak, aby se kryl stupnicový ukazatel s políčkem vysílače na stupnici, nebo aby udával přibližně jeho vlnovou délku. Přitom má být knoflík voliče přednesu v levé krajní nebo ve střední poloze, na úzkém pásmu. Jemným otáčením ladicího knoflíku v obou směrech opravte ladění, aby přednes byl co nejlepší a obsahoval nejvíce hlubokých tónů, bez ohledu na to, zda ukazatel kryje přesně značku.

• PÁSMOVÉ LADĚNÍ (pravý knoflík menšího průměru).

Na krátkých vlnách je přijímač opatřen pásmovým laděním, které umožňuje jednak pohodlné ladění vysílače po celém rozsahu ladicí stupnice jako na vlnách středních neb dlouhých, jednak v rozsahu jednotlivých krátkovlnných pásem rychlé a spolehlivé vyhledání jednou zachycené stanice.

Před laděním nařídte knoflíkem pásmového ladění **kratší stupnicový ukazatel** do středu jeho stupnice na značku v podobě trojúhelníku (délka 50), poněvadž v této poloze souhlasí cejchování krátkovlnné stupnice. Otáčením ladicího knoflíku (velkého průměru) nařídíme krátkovlnné pásmo nebo vlnovou délku žádaného vysílače. **Při přeježdění jednotlivých krátkovlnných pásem (50, 40, 30, 25, 20 a 16 m) ladicí mechanismus zaskočí a knoflíkem pásmového ladění můžete pohodlně ladit jednotlivé vysílače v pásmu, které označuje hlavní stupnicový ukazatel.** Díky

stupnice pásmového ladění označují polohu v pásmu a umožňují jeho opětovné vyhledání. Při přejíždění krátkovlnných pásem se uvolní slabým tlakem na ladicí knoflík samočinně zarážkový mechanismus. Pásmového ladění lze samozřejmě užít i mimo vyznačená pásma (k pohodlnému vyladění), avšak bez využití stupnice pásmového ladění.

Síťový
vypínač
a regulátor
hlasitosti

volič
přednesu
(řízení
odladivosti
a zabarvení
reprodukce)

vinový
přepínač

pásmové
ladění

ladicí
knoflík

● VOLIČ PŘEDNESU (levý knoflík se značkou).

Jakost a zabarvení reprodukce a současně odladivost (selektivitu) řídíme knoflíkem voliče přednesu. Význam jednotlivých poloh, který jest znázorněn obrázky na levé straně stupnice, jest následující: je-li značka na knoflíku v levé krajní poloze, jsou potlačeny vysoké tóny a přijímač je přepnut na úzké pásmo. V této poloze posloucháme slabé a rušené vysílače a při reprodukci gramofonových desek potlačujeme šumění.

Je-li značka na knoflíku ve střední poloze, je přijímač přepnut na úzké pásmo, vysoké tóny nejsou však potlačeny. Těto polohy používáme k poslechu vysílačů, rušených v pásmu širokém.

Je-li značka na knoflíku v pravé krajní poloze, je přijímač přepnut na široké pásmo. Tím zmenšíme sice odladivost, ale zlepšíme přednes vysokých tónů. V této poloze můžeme poslouchat jen silné a nerušené vysílače.

● ANTENA A UZEMNĚNÍ

Chcete-li přijímače plně využít, připojte jej na dobrou vnější antenu, neboť příjem, kterého dosáhnete, závisí velkou měrou na použité anteně a uzemnění. Dobrá antena má být zavěšena co možno nejvýše ve volném prostoru, v délce 20—25 m (i se svodem). V oblastech zamořených poruchami, doporučuje se použít anteny se stíněným svodem; pak je však nutno prodloužit antenu o stejnou délku, jakou má její stíněná část. Antenu umístěte pokud možno daleko od rušivých zdrojů (elektromotorů, vedení silnoproudých, telefonních atd.) a od kovových žlabů, střeš a okapů. Přijímač postavte nejbližší k místu, kde je antena zavěšena do místnosti.

Z nouze nebo při dobrých podmínkách stačí k příjmu silných vysilačů také náhražková nebo pokojová antena. Rovněž uzemňovací vedení lze použít jako anteny; v tom případě zůstává uzemňovací zdířka volná.

Uzemnění proveďte měděným drátem o průměru asi 1,5 mm a vedte ho co nejkratší cestou k uzemňovací desce, k trubce nebo vodovodnímu potrubí. Uzemňovací desku nebo trubku nutno zakopat nebo zarazit do země, aby dosahovala stále vlhké půdy. Uzemňujete-li na vodovodní potrubí, je třeba trubku v místě připojení leskle oškrábat a použít dobře přiléhající svorky.

• PŘÍJEM KRÁTKÝCH VLN 16,5 — 51,5 m.

Krátké vlny mají tu přednost, že můžete přijímat vysilače z velkých vzdáleností za poměrně malého rušení příjmu atmosférickými poruchami, které zvláště v létě znemožňují poslech na středních a dlouhých vlnách. Příjem na krátkých vlnách není však tak stálý a spolehlivý jako na vlnách delších. Jsou dny, kdy je příjem velmi špatný a jindy opět předčí veškerá očekávání.

Rovněž se liší podmínky příjmu na různých pásmech. Vlny kratší než 20 m (pásmo 16—20 m), jsou t. zv. vlny denní. Vysílací stanice na těchto vlnách můžete nejlépe přijímat, je-li dráha jejich šíření převážně ozářena denním světlem. Vysílače s vlnovou délkou mezi 20 a 30 m (pásmo 25 a 30 m), jsou dobře slyšitelní ve dne i v noci. Vysílače s délkou vlny kolem 50 m (pásmo 40 a 50 m) jsou vysílače noční, jejich příjem se daří na větší vzdálenosti, není-li dráha, kterou musí překlenout, ozářena denním světlem.

NEKOLIK POZNÁMEK

Přijímač byl před odesláním pečlivě vyzkoušen a dbáte-li přesně návodu, budete s ním spokojeni. Kdyby však přesto nepracoval správně, vyzkoušejte:

1. Zda vidlice přívodní šňůry má dobrý dotyk v zásuvce. Na př. stolní lampou zjišťujete, zda je v zásuvce vůbec proud.
2. Není-li vypadlá, nebo přerušena teplotní pojistka.
3. Je-li připojena správně antena a uzemnění.
4. Není-li přijímač přepnut na reprodukci gramofonových desek.
5. Je-li přijímač správně osazen elektřonkami a mají-li dobrý kontakt v objímkách. Nezařije-li se některá elektřonka po několika minutách, je asi vadná a nutno ji nahradit novou.
6. Je-li příjem v blízkosti místního vysílače rušen programem, případně pískotem, pomůže mnohdy zařazení odlaďovače (TESLA 613) do antenního přívodu. Odlaďovač nutno naladit na vlnu rušícího vysílače.

Při eventálních závadách obraťte se nejdříve na prodejnu, která vám přijímač dodala.

